

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Torsdagen den 7 October 1819.

Joachim Nicolas Eggert.

(Slut från N:o 1.)

Då han återvände från Braunschweig, engagerade han sig, som Musik-Director, vid Hertigens af Meklenburg Schwerin Hof-Theater. Eburu han här hade temmeligen goda villkor, qvardröjde han, vid denna post blott något mera än ett halft år och då anledningen härtill hemtades från hans aktning för konsten, torde det ej anses såsom för ämnet främmande, att den här berättas. Der, såsom vid åtskilliga andra Theatrar, iagttogs det aldrig något riktigt förhållande, emellan sjelfva Skådespelets början och den Symphoni, som förut plägar spelas, utan än slöts den innan Scenen var färdig att öppnas och än uppdrogs Rideanen medan Orchestern var midt i Symphonien. Eggert hade flera gånger klagat öfver detta o-skick och slutligen hotat, att om detta sednare fall mer inträffade, skulle han, oagadt Rideanens höjande och Acteurernes framträdande på Scenen, spela Symphonien till slut. Då tredje aftrönen derefter det ändå skedde, satte han sin hotelse i verket; men efter ändadt Spectakel lade han sin Violin på Pulpituren och afreste samma afton till sin fäderneboning i Gingst.

Här arbetade han, en längre tid, i stillhet för sig sjelf, dels componerande några större stycken, dels förbättrande sina äldre arbeten; till dess hans ekonomiska omständigheter nödgade honom, att tänka på ett solidare engagement för framtiden. Han skaffade sig också åtskilliga recommendationer till Petersburg, dit han amnade ställa sin vandring; men det rykte som Kongl. Svenska Operan, i Pommern, sig förvärfvat, bevekade honom att taga vägen öfver Sverige. Den 7 Juli 1803 anlände han till Stockholm, blef här, till följe af sin afgjorda talent, väl mottagen och af den redlige och mot all verklig förtjenst så rättvisa Kongl. Kapellmästaren Hæffner ofvertalad, att här qvarstadna. Den 9 Augusti samma år antogs han också till Hof-Musicus och året derpå till Kammar-Musicus, och fick sig uppdragit att componera Musiken till Hans Kongl. Höghet Hertig Fredriks Begrifning.

År 1808, den 15 Februari, constituerades han att förestå det Kongl. Capellet och, till följe af denna tjänst, satte han Musiken till Högstsalig Hans Majestät Konung Carl XIII:s Kröning. — Oagadt han med den största noggrannhet, slit och skicklighet förrättade de pligter, hvilka åtföljde hans syssla, råkade han, i anledning af ett Opera-Directionens

äldre engagement med Hr Küster, hvilket denne nu gjorde gällande, sommaren år 1810, i ett tracassereri, som förmådde Eggert att begära sitt afsked. Emmedlertid, då, vid vår nuvarande Konungs första ankomst till Sverige, Opera-Directionen ville fira detta högtidliga tillfälle meddelst uppförandet af Operan Gustaf Vasa, och, då Hæffner lemnat Stockholm, ingen annan der kunde anordna och dirigera den, för detta Skådespel erforderliga, stora Orchester, an Eggert, anmodades han derom, och han åtog sig det, mot villkor att för sin räkning, en gång, få uppföra Mozarts Trollslöjt, på Opera-Theatern. Det beviljades, men åtskilliga hinder fördröjde verkställigheten. Ändteligen gafs piecen, i slutet af Maj månad 1812, vid hvilket tillfälle Eggert för sista gången intog sitt rum i vår Orchester.

Några dagar derefter lemnade han Stockholm, för att återvända till Tyskland, det han ämnade att först genomresa och sedan besöka Frankrike och Italien, för att allt mer och mer fullända sig för sin konst, den han med en verklig passion omfattade. Men innan han öfvergaf Sverige, ville han tillbringa en del af sommaren hos sin vän och Blev, Herr Drake på Föllingsö, i Östergöthland. Dit ankommen, fördröjde snart en tillstötande opasslighet hans afresa, och efter några månader lades han på sjuksängen. Hans plågor voro till en början alldeles olidliga och en natt, då de hade stigit till sin äldsta största höjd, lät han uppväcka sin vän, Drake, och då denne, högst upprörd, instörtade i rummet, bad han honom, vid Claveret, spela stycket *Mig törstar*, ur *Beethovens* Oratorium: *Jesu Sju Ord på Korset*. Med de sista, sig hela hans själ bemäktigande tonerna, upphörde hans plågor, och en stilla sömn lindrade den ädle Sjuklingens lidande. Efter denna stund förändrades Sjukdomens karakter till en långsamt förtärande utmattning och de häftigt pinande smärtorna

voru försvundna. Men också, efter detta ögonblick, hörde han ej mera någon musik, och allt hvad med denna konst hade rapport, tycktes för honom hafva förlorat allt intresse. Under det dvalika tillstånd, som under de sednaste tre veckorna af hans lefnad, ofta öfverföll honom, såg man honom visserligen leka med fingrarna på täcket, som om han spelat Claver; men då han uppvaknade, förtäljde han, att hans fantasi kringirradt bland stora, präktiga tempel eller andra architectonska föremål. Slutligen afled han den 14 April 1813, i en ålder af 33 år och några månader, på Thomestorp, i Kongl. Secreteraren Rääfs hus — dit han från Föllingsö blifvit flyttad — och, genom hans sörjande vänner försorg, bragtes hans jordiska stoft, med vardig pragt, till hvila i Kisa Kyrkogård.

Utom de större, redan nämnde högtidlighets-Cantater, dem Eggert, under sitt vistande i Sverige författat, satte han äfven åtskilliga Duetter, Trios och Quartetter för Violin, några Sångstycken och större Symphonier, och af dessa lät han, i Februari månad 1811, Stockholms Allmänhet på Riddarhuset, höra dem han sjelf dömde vara de bästa. Och säkert lära flere ännu erindra sig det djupa intrycket de der erforo, förnämligast af Symphonien *Krig och Fred*, eller af den originella, halfdystra glädtheten i Compositionen till Herr Valerii Canon: *Sjung du &c.* — Dessutom har Eggert den förtjensten, att först i Sverige hafva uppfört Haydns Oratorium *Artiderna* och att hafva bragt Mozarts shakespeareiska Compositioner på vår Theater. Gerna hade han velat sätta Musik till en Svensk National-Opera, och ofta talade han, med enthusiasm, om sin lust att försöka anbringandet af de inhemska folksinstrumenterna i ett större konstverk. Denna önskan blef dock aldrig fullbordad. Och lika så förgäfves erbödd han, hösten år 1806, Allmänheten till afhörande af Föreläsningar öfver Musikens Theori. Nästan ingen åhörare an-

mäldte sig. Denna liknöjdhet smärtade honom på det högsta.

Hans karakter var lika skön, som hans konst. Redlighet, öppenhet, patriotism och den oföränderligaste värfasthet utgjorde hufvuddragen i den. Djupt alfvar låg i botten af hans hjerta, äfven om läpparne logo, och en inrotad Melancholie i lynnet, lörenad med hans järnhårda arbetsflit, undergrätade hans hälsa. Han var en Nordbo; därför förtärde en inre längtan och en alla nerver genomträngande känsla, så småningom, hans icke starka yttre organism. Man kan därför väl lämpa på honom den Grafskrift, som Jacob Balde åt sig sjelf sammansatt:

*Sjelf han gräfdde sin graf och hans konst
afnötte hans lifstråd.*

*Gerna lemnade han lifvet, så kort det
än var.*

Slutligen må nämnas, att af hans Compositioner lära 4 Symphonier, 2 Sextetter och 10 Quartetter hafva utkommit från Breitkopf och Härtels Musiktryckeri i Leipzig.

*Fragmenter, rörande Lyckt-Orden, funna bland en afliden
Lyckttändares papper.*

Lyckt-Ordens Lagar.

§. I. Det skall vara en Orden med namnet *Lyckt-Orden*, hvars ändamål skall vara att lysa.

§. II. Till ernående af detta höga ändamål, skall nämnde Orden bestå 1:0 af en Kruka under namn af *Öfverkruka*, hvars pligt det är, att i sig förvara sjelfva ljuset. 2:0 af en *Lyckttändare* eller *Lycktgubbe*, som utdelar detta ljus, samt 3:0 af ett visst antal *Lycktor*, hvilka mottaga och sedan utbreda de lysande strålarne.

§. III. Dessa lycktor skola vara indelade uti vissa, så kallade afdelningar

eller grader, nemligen: 1:0 i *högtuppsatte*, de som äro stälde 3 alnar ofvan jord; 2:0 i *uppsatte*, de som äro stälde 2, och *satte*, de som äro stälde 1 aln ofvan jord; vidare skola de indelas uti *vidtskinande*, de som hafva glas på alla fyra sidorne, uti *skinande*, som hafva på tre, uti *halftskinande*, som hafva på två, och *oskinande*, de som blott hafva på en sida.

§. IV. Som intet samfund, ännu mindre någon Orden kan bestå utan vänskap och en ömsesidig broderlig förening, så vare det samtelige Ordens medlemmar på det kraftigaste ålagt, att kalla hvarandra för bröder, och blifver den för alltid ur Orden utesluten, som med annan titel vågar benämna dess medlemmar.

§. V. Då likaledes ingen ting bör ligga Orden högre om hjertat än att den lifvas af en varm fosterlandskänsla, så akall en Charta öfver fosterlandet i samlingsrummet beständigt hållas medlemmarne till handa, på det hvar och en må äga de mest talande och bevekande tillfällen, att erindra sig de pligter, hvilka han, såsom medborgare, har att iagtaga mot sin Konung och fosterbygd.

§. VI. Måttlighet och en hofsam lefnad utmärke städse och alltid Ordens medlemmar. Ingen må därför vid Ordens måltider djerfvas, att för sin ensamma person taga och förtära mer än 2 bouteljer vin; förbryter sig någon här emot, leverere han tillbaka, in natura, till Ordens källare, ett lika stort quantum, som han förtärt, samt förvägras på tre månader kyssa öfverkrukan på örat.

§. VII. Den som vågar utan sin ordförande Lycktgubbes tillstånd spotta på Ordens golf, undergår första resan varning, sker det annor gång eller treskas den felande, pligte han då 2 R: d till cassan för hvarje spottning, och utspottas derefter af samtelige medlemmarne. Härifrån undantagas likväl de tre öfversta graderne, som, utan sin ordförandes tillstånd, äga rättighet att spotta när och hvarrest dem gitter och behagar

§. VIII. Såsom en upprigtig människokärlek bör städe och framförallt vara Ordens ögnamärke, skall det äligga hvarje inträdande medlem, att till Ordens nödställede in natura, oberäknadt sin inträdesafgift, lefverera i brödkaka utan hål, i halmkärve samt i halfankare rent och obemängdt vatten och slutligen till Ordens barnskola 50 pastiller, samt 30 sockerstrutar, omsvepte med moraliska sentenser.

§. IX. Ordens medlemmar äga rättighet att äta surkål, när och hvarost de behaga.

§. X. Aldenstund de fria Konsterna äro ibland de konstner Orden i högsta måtto värderar, och då man, i saknad af dessa, hvarken kan vara en fri herre eller konstdomare, alltså och till befordrande af dessa de fria konsternas regelmässiga och oafbrutna utöfning, vill Orden för godt finna, att till efterlefnad påbjuda och befalla, det samtliga medlemmarne skola, en gång hvarje månad, sammanträda till dans; dock vare det vid strängaste ansvar medlemmarne, med undantag af Ordföranden, förbudt, att vid dylika tillfällen taga högre skutt från golfvet, än en half an, till undvikande af all collision med deras förmän.

§. XI. Jemväl och då vitterlek, såsom hörande under de frie och liberala konsternas område, med alfvar inom Orden drifvas bör, skall det varda efter tour och ordning medlemmarne mellan en öryggelig dag, att tal på högtidsdagarne skola hållas, hvilka derefter, på Ordens bekostnad, till trycket befordras; och äligge det hvar och en, att af dessa köpa åtminstone i Exemplar. Vid dylika tillfällen skall det likaledes vara Ordens constituerade dansmästares, poets och skolmästares ovillkorliga pligt, att författa en visa eller måltidssång, som då kommer att afsjungas till samtliga brödernas hjerteliga fågnad och uppbyggelse.

§. XII. Uti denna visa eller sång skola följande ord förekomma: kruka, krukeruska, välgörande, dygd, dans, fosterlandskärlek och vänskap. Poemets rim och tankar öfverlätas åt Författarens egen smak och fria godtycko.

§. XIII. Ingen medlem får gå förbi en Kyrkogård, utan att tänka på sin dödlighet, vid 3 R:dr 16 sk. böter och förlust af parentation vid sin likbår.

§. XIV. Det vare medlemmarne, vid strängaste straff, förbudt, att nämna bokstafven k, utan att taga af sig hatten, bäcka sig baklänges med högra peklingret på näsan och ropa 3:ne gånger: kruka, krukeruska, krukkrakeri, krukeruska.

§. XV. Skulle så hända, att en medlem, som böter ålagde äro, ej förmår nämnde böter eller pligt till Ordens cassa fullgöra, böte då den sakfallede med kroppen, efter omständigheterna.

§. XVI. Att böta med kroppen tillgår på följande sätt: Den sakfallede afklädes genast dess kläder, hvarefter de, i Ordens sal, på öppet opp och afslag, till den mestbidande försäljas, och vare ägaren all lösningsrätt, efter en månad, förlustig.

XVII. Såsom dygden allena bereder och fullkomnar all sällhet, är grundvalen för allmänt och enskildt väl, och utgör kronan af allt skönt och förträffligt, så skall det ligga hvarje medlem om hjertat, att en gång, hvarje timma om dagen samt en gång om natten, högt nämna detta namn, på det att han sjelf, allt mera, må erindra sig dess vigt, äfven som städe i friskt minne hos andra intrycka detta namns höga och utmärkta värde.

§. XVII. När medlemmarne, hvilket hör till Ordens hemligare Ceremonier, gå på knä i stora kruksalen, må ingen understå sig att kullstöta sin sidbroder eller öfver honom utbrista i löje, vid böter af kroppsstraff eller förbud att aldrig mer deltaga i de högt uppsatte brödernes knäspringande. (Forts. o. a. g.)

N:o 3 utgifves nästa Måndag.

Stockholm, Tryckt hos JOHAN IMNELIUS.